nederlandse
montessori
vereniging

NMV
Inhoudelijk Jaarverslag
verenigingsjaar 2025-2026

Voorwoord **3**
1 Bestuur NMV **4**
1.1 Doelstelling 4
1.2 Samenstelling 4
1.3 Algemene Leden Vergadering (ALV) 4
1.4 Ontwikkelingen 5
1.4.1 Strategische koers en jaarplan 5
1.4.2 Staat van het Vernieuwingsonderwijs 6
1.5 Voornemens schooljaar 2026-2027 7
2 Netwerk 0-12 **8**
2.1 Doel 8
2.2 Samenstelling 8
2.3 Werkzaamheden, besluiten en adviezen 8
2.4 Voornemens schooljaar 2026-2027 9
3 Netwerk 12-18 **10**
3.1 Doel 10
3.2 Samenstelling 10
3.3 Werkzaamheden, besluiten en adviezen 10
3.3.1 Kenniskringen 10
3.3.2 Schoolleiders Conferentie 11
3.3.3 Ontwikkelplan 11
3.3.4 Visitaties 11
3.3.5 Losse ontwikkelingen 11
3.4 Voornemens schooljaar 2026-2027 12
4 Netwerk Opleiders & Ontwikkelaars **12**
4.1 Doel 12
4.2 Samenstelling 12
4.3 Werkzaamheden, besluiten en adviezen 13
4.4 Voornemens schooljaar 2026-2027 13
5 Netwerk Ouders, Lectoraat en Internationalisering **13**
5.1 Doel 13
5.2 Netwerk Ouders 14
5.3 Internationaal 14
5.4 De Lectoraten Vernieuwingsonderwijs en Vernieuwend onderwijs 14
5.5 Voornemens schooljaar 2026-2027 14
6 Communicatie **15**
6.1 Communicatie medewerker 15
6.2 Montessori Magazine 15
6.3 Montessorinet 15
6.4 Documentdeling 16

Voorwoord

Wat een bijzonder en vruchtbaar verenigingsjaar ligt er achter ons. Een jaar waarin we niet alleen met elkaar hebben gebouwd aan de kwaliteit van montessorionderwijs en -opvoeding in Nederland, maar ook belangrijke stappen hebben gezet voor de toekomst van onze vereniging.

De meest betekenisvolle stap van dit jaar is zonder twijfel de vaststelling van het eerste concrete meerjarenstrategieplan in lange tijd. Daarmee bundelt de vereniging veel vruchtbare initiatieven van de netwerken in werkgroepen, leercirkels en inspiratie bijeenkomsten. Er is een koers uitgezet die richting geeft aan onze ontwikkeling voor de komende jaren. In dit plan zijn tien speerpunten geformuleerd die centraal zullen staan. Rond deze speerpunten zijn inmiddels werkgroepen gestart of staan er leden in de startblokken om aan de slag te gaan. Het zijn ambitieuze doelen. Juist daarom hebben we ervoor gekozen om hier vier jaar de tijd voor te nemen, zodat we stap voor stap, met zorgvuldigheid en betrokkenheid, kunnen werken aan duurzame resultaten.

Ook op internationaal vlak hebben we dit jaar een interessante stap gezet. We zijn een samenwerkingsrelatie aangegaan met de AMI. Daarmee versterken we niet alleen onze verbinding met montessorianen wereldwijd, maar creëren we ook nieuwe mogelijkheden om kennis, ervaring en inspiratie met elkaar te delen.
Een andere belangrijke ontwikkeling betreft de verdere borging van kwaliteit binnen onze vereniging. De diploma's die door onze opleiders worden verzorgd voor leerkrachten en begeleiders binnen het Netwerk, 0-12 zijn voorzien van een kwaliteitsborgingssysteem. Daarnaast is de certificering van opleidingen binnen het Netwerk 12-18 verder vormgegeven. Dit zijn belangrijke stappen die bijdragen aan de kwaliteit en herkenbaarheid van montessorionderwijs en -opvoeding in Nederland.

Wat ons daarbij misschien nog wel het meest sterker heeft maakt, is de toenemende verbondenheid binnen onze vereniging. Dat zien we terug in de groeiende deelname aan onze vereniging-brede werkgroepen en onze Algemene Ledenvergaderingen, waar steeds meer leden actief meedenken over de koers van de vereniging. We voelen ons verbonden met elkaar, met onze gezamenlijke opdracht en met de waarden die ons al generaties lang inspireren.
Die verbondenheid reikt inmiddels ook steeds verder over de landsgrenzen heen. De grote Nederlandse deelname aan het Europese congres van Montessori Europe laat zien dat montessorianen ook daar elkaar weten te vinden, ervaringen uitwisselen en gezamenlijk werken aan de verdere ontwikkeling van het montessorigedachtegoed.

Met vertrouwen kijken wij vooruit. De basis is verbreed, de koers duidelijker bepaald en de energie binnen de vereniging is groot. Samen zetten wij de komende jaren verdere stappen om onze ambities waar te maken en de kwaliteit, zichtbaarheid en betekenis van montessorionderwijs en -opvoeding verder te versterken.

Namens het bestuur van de Nederlandse Montessori Vereniging,
San van Donselaar,
voorzitter NMV

1 Bestuur NMV

1.1 Doelstelling

Het bestuur van de NMV geeft richting aan de ontwikkeling van de vereniging, verbindt en stimuleert ontwikkelingen. Tevens heeft het bestuur een verantwoordelijke rol binnen de vereniging in de verantwoording van financiën, het oplossen van knelpunten en in het integer en verantwoord handelen. In dit kader heeft het bestuur een vertrouwenspersoon aangesteld (voor verdere gegevens: zie de NMV-site onder ‘contact’).

1.2 Samenstelling

Het bestuur kende gedurende het verslagjaar de volgende samenstelling:

- San van Donselaar, voorzitter, lid dagelijks bestuur
- Egbert de Jong, secretaris met portefeuille pr&communicatie, lid dagelijks bestuur (tot 19 november 2025; informeel met goedkeuring ALV tot 1 februari 2026)
- Muriel Piek, secretaris met portefeuille pr&communicatie, lid dagelijks bestuur (informeel vanaf 1 februari 2026, formeel vanaf 20 mei 2026)
- Tuncer Akyazi, penningmeester, lid dagelijks bestuur
- Willemien Bekema, portefeuilles ouders, internationaal en Lectoraten Verniewingsonderwijs en Vernieuwend Onderwijs
- Bas Boensma, portefeuille Netwerk 12-18
- Rob van der Veer, portefeuille Netwerk 0-12
- Mariëtte Zuijdgeest, portefeuille Netwerk opleiders en ontwikkelaars

Het bestuur heeft een door de ALV vastgesteld rooster van aftreden.
Het bestuur heeft dit verenigingsjaar tien maal, meest live, vergaderd. Naast de gebruikelijke zaken als begroting en jaarrekening, is in de vergaderingen aandacht uitgegaan naar de strategische koers en het daarvan afgeleide jaarplan en het toewerken naar een meerjarenstrategieplan. Ook is de certificering van de opleidingen voor 0-12 op een haar na gevild.

Bestuursleden van de NMV ontvangen traditiegetrouw een vergoeding voor verrichte werkzaamheden. Dit betreft voor de algemene bestuursleden een vrijwilligersvergoeding met een maximum conform de regels van de Belastingdienst voor vrijwilligersvergoeding; voor de voorzitter, secretaris en penningmeester geldt een bruto vergoeding van 900 euro per maand. Bestuursleden kunnen geen aanspraak maken op verdere vergoedingen, zoals reiskosten. In de toekomst kunnen hier altijd nieuwe keuzes in worden gemaakt.
Gedurende het jaar kwam het bericht binnen van het overlijden van erelid en oud-penningmeester Walther Kahn. Onder zijn leiding heeft de NMV in het eerste decennium van deze eeuw grote stappen gezet in de professionalisering van de financiën.

1.3 Algemene Leden Vergadering (ALV)

De ALV van 19 november 2025 vond plaats in Cursus- en Vergadercentrum Domstad te Utrecht. Afscheid werd, formeel, genomen van bestuurslid Egbert de Jong. Omdat nog geen

opvolger was gevonden, heeft de ALV ermee ingestemd dat hij zijn werkzaamheden voortzet tot in zijn opvolging is voorzien, zonder formeel bestuurslid te zijn (hij werd uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel). San van Donselaar en Willemien Bekema zijn herbenoemd als bestuurslid. De jaarrekening 2024-25 werd vastgesteld. Voor het meerjarenstrategieplan zijn kaders opgesteld en is een aanvang gemaakt met de vulling ervan in de strategiemiddagen (zie ook verderop bij 1.4.1). Ingestemd werd met een procedure die moet waarborgen dat stukken die worden gemaakt, door (een deel van) de vereniging zijn gedragen. Verder werd op basis van de bestaande Integriteitscode, een concepttekst over belangenverstrengeling (die eerder met de netwerken is besproken) en de vraag wat ethisch handelen is, ingestemd met een samenhangend document over hoe we binnen de vereniging met elkaar om willen gaan. Binnen de netwerken is intensief gewerkt aan netwerk overstijgende leidende principes (gemeenschappelijke taal). Met de inhoud werd ingestemd, zo ook met een vervolgtraject.

De ALV van 20 mei 2026 vond eveneens plaats in Domstad, Utrecht. Los van de verdere invulling van het meerjarenstrategieplan (zie verder hieronder bij 1.4.1) werd de begroting 2026-27 vastgesteld. Ook werd stilgestaan bij het bestuurlijk handelen, gekoppeld aan de aanbevelingen van de vertrouwenspersoon (zie ook bij 1.4.4).
Naast de reeds lang lopende trajecten van audits en visitaties binnen de onderwijsinstellingen, lopen nu iets meer dan een jaar twee certificeringstrajecten van opleidingsinstellingen die werken voor de leden van de netwerken 0-12 en 12-18. Onder leiding van Myrthe van den Blink werd hier bij stilgestaan. Haar observaties: scholen zijn met elkaar leidend; kwaliteit wordt gedefinieerd vanuit een visie; zaken worden concreet gemaakt zonder elkaar en de montessori-identiteit te verliezen; we maken zaken meetbaar zonder de verscheidenheid en initiatieven van de opleiders te frustreren; er is een zoektocht naar gemeenschappelijke taal en gemeenschappelijke basisdocumenten; en we certificeren en erkennen vanuit een waarderende perspectief. Tot slot werd Muriel Piek formeel benoemd als bestuurslid en werd (met dank aan Rimer Brandsma) afscheid genomen van haar voorganger Egbert de Jong

1.4 Ontwikkelingen

1.4.1 Strategische koers en jaarplan

Vanaf het verenigingsjaar 2020-2021 heeft het bestuur zich intensief ingezet om een strategische koers voor de NMV te ontwikkelen. Er is een model ontworpen waarbij we uitgaan van kernwerkwoorden die binnen de vereniging nader ingevuld moeten worden: Bewaken, Ondersteunen, Ontwikkelen en Verbinden. Met de netwerken is het model besproken en is er zeer veel input opgehaald. Op de ALV van 22 mei 2024 is op basis hiervan een jaarplan met acht speerpunten vastgesteld.
In vervolgsessies, waaronder op de hei in 2024-25, heeft het bestuur vervolgstappen gezet, afsluitend ook met de netwerken. Dit heeft geleid tot een meerjarenstategie, waar nog lopende initiatieven in zijn opgenomen, met de volgende punten:

- Bewaken Speerpunt 1: Kwaliteitsverhoging van audits door kennisdeling en samenwerking;
- Bewaken Speerpunt 2: Netwerk overstijgende leidende principes

- Ondersteunen Speerpunt 1: Strategisch communicatieplan
- Ontwikkelen Speerpunt 1: Onderzoek in alle netwerken
- Ontwikkelen Speerpunt 2: Visie op inclusief onderwijs ontwikkelen
- Ontwikkelen Speerpunt 3: Doorlopende leerlijn PO/VO
- Ontwikkelen Speerpunt 4: Schoolteams in het PO en VO ondersteunen bij het duiden, vertalen en implementeren van de nieuwe kerndoelen binnen de montessorivisie
- Verbinden Speerpunt 1: Afstemming, inspiratie en verbinding van onderwijsprofessionals (opleiders)
- Verbinden Speerpunt 2: De stem van de leerling
- Verbinden Speerpunt 3: Montessori in 2050: dialoog met partners

Voor ieder onderdeel is een NMV-bestuurslid verantwoordelijk; vanuit ieder netwerk is of komt er een aanspreekpunt.
De ALV heeft unaniem ingestemd met de speerpunten. De uitwerking kan ter hand worden genomen.

1.4.2 Staat van het Vernieuwingsonderwijs

In het voorjaar van 2026 is de tweede Staat van het Vernieuwingsonderwijs verschenen. Op initiatief van het Lectoraat Vernieuwend Onderwijs hebben de verenigingen voor dalton-, jenaplan-, freinet-, vrije school- en montessorionderwijs opnieuw de handen ineen geslagen. In de Staat worden onder andere de concepten beschreven en in beeld gebracht, gaan de voorzitters van de verenigingen met elkaar in gesprek en worden de nodige parels gepresenteerd. Met de betrokken partijen wordt reeds gewerkt aan een volgende editie.

1.4.3 Onderwijsinspectie

Het jaarlijkse gesprek met de Onderwijsinspectie over ontwikkelingen in het basisonderwijs heeft dit jaar vanwege een drukke agenda niet plaatsgevonden. We hopen het gespek aan het begin van het nieuwe verenigingsjaar te kunnen voeren. De NMV heeft wel geparticipeerd in het Ringenoverleg met de Onderwijsinspectie.

1.4.4 Bestuurlijk handelen

Omdat de NMV een vereniging is, vraagt dit van ons allemaal dat wij waakzaam blijven als het gaat om onze integriteitscode en de manier waarop wij met elkaar samenwerken. Ons gemeenschappelijke belang bindt ons. Tegelijkertijd vervullen wij binnen de vereniging verschillende rollen en dragen wij soms meerdere petten. Ook kunnen persoonlijke, professionele of institutionele belangen naast elkaar bestaan. Dat kan schuren. Daarom is het belangrijk dat wij met elkaar scherp blijven op rolzuiverheid, zorgvuldigheid, communicatie en sociale veiligheid en dat wij elkaar daarop op een prettige en constructieve manier blijven aanspreken. Dat probeert ook het NMV-bestuur actief te doen.

De jaarrapportage van de externe vertrouwenspersoon over 2025 heeft aanleiding gegeven tot bestuurlijke reflectie. In 2025 zijn bij de externe vertrouwenspersoon twee meldingen gedaan: één melding op het gebied van integriteit en één melding op het gebied van intimidatie. Er zijn geen formele klachten ingediend en er heeft geen escalatie

plaatsgevonden. De vertrouwenspersoon rapporteert op hoofdlijnen en anoniem, zodat personen en situaties niet herleidbaar zijn.
Hoewel het aantal meldingen beperkt is, onderstreept de rapportage dat de wijze waarop wij met elkaar communiceren en gesprekken voeren veel invloed heeft op het gevoel van veiligheid. Toon, ruimte voor tegenspraak, gelijkwaardigheid en het zorgvuldig omgaan met verantwoordelijkheden doen ertoe. De rapportage maakt ook duidelijk dat meldingen in een verenigingscontext complex kunnen zijn, juist waar persoonlijke overtuigingen, machtsverhoudingen en verschillende rollen samenkomen.

Het bestuur onderschrijft de aanbevelingen van de vertrouwenspersoon. Dat betekent dat hij blijvend aandacht willen geven aan:

- communicatiestijl en gespreksdynamiek, met ruimte voor tegenspraak en gelijkwaardige gesprekken;
- het normaliseren van het gesprek over spanning en ongemak, zodat zaken tijdig en veilig bespreekbaar worden gemaakt;
- het bewaken van rolzuiverheid en grenzen, inclusief heldere doorverwijzing wanneer dat passend is;
- het verder doordenken van de rol van klachtencoördinator in relatie tot onafhankelijkheid en toegankelijkheid;
- de blijvende zichtbaarheid van de vertrouwenspersoon, zodat de drempel om tijdig contact te zoeken laag blijft.

Deze aanbevelingen vragen niet alleen om bestuurlijke opvolging, maar ook om blijvende aandacht in de hele vereniging. Om deze aanbevelingen concreet op te volgen, neemt het bestuur de volgende stappen.

1. Allereerst komt er een korte en toegankelijke routekaart sociale veiligheid en zorgvuldig handelen binnen de NMV.
2. Daarnaast wordt de rol van de vertrouwenspersoon verduidelijkt. De vertrouwenspersoon is er als onafhankelijk en vertrouwelijk aanspreekpunt voor wie iets wil bespreken, wil verkennen wat mogelijk is of behoefte heeft aan advies over vervolgstappen. De vertrouwenspersoon doet geen onderzoek, velt geen oordeel en neemt geen besluit namens de vereniging.
3. De rol van de klachtencoördinator wordt duidelijker beschreven: wie vervult deze rol, wat is de taak en wat zijn de grenzen van deze rol. De klachtencoördinator bewaakt het proces, maar beoordeelt de klacht niet inhoudelijk.
4. Verder worden de bestaande documenten over rollen, verantwoordelijkheden, integriteit en klachtenafhandeling beter vindbaar en begrijpelijker
5. Tot slot blijft de jaarrapportage van de vertrouwenspersoon jaarlijks onderwerp van bestuurlijke reflectie.

1.5 Voornemens schooljaar 2026-2027

In het komende verenigingsjaar zal de meerjarenstrategie inhoudelijk vorm gaan krijgen, met daarvan afgeleid een jaarplan. Tevens zal, nu het certificeren van opleidingen van het Netwerk O&O is afgerond, worden gekeken naar de toekomst van O&O. Ook het bestuurlijk handelen zal in lijn met wat hierboven is beschreven, worden uitgewerkt.

2 Netwerk 0-12

2.1 Doel

De doelstellingen van het netwerk zijn de volgende:

Het netwerk 0-12 faciliteert ontwikkelingen en ondersteuning zodat er aansluiting is bij nieuwe ontwikkelingen en inzichten, zodat er goede opvang en goed onderwijs vanuit de principes van Maria Montessori wordt verzorgd, zodat kinderen zich blijven ontwikkelen als wereldburgers;

Het netwerk 0-12 bewaakt het gedachtegoed van Maria Montessori zodat wordt gerefereerd aan leidende principes, zodat er invulling wordt gegeven aan opvoeding en onderwijs aan kinderen in de leeftijd 0-12 jaar, zodat kinderen zich blijven ontwikkelen als wereldburgers;

Heet netwerk 0-12 verbindt de regio's zodat ouders, opvang, onderwijs, opleiders en onderzoekers elkaar met hun vragen en initiatieven ontmoeten, zodat zij elkaar inspireren en informeren, zodat in heel Nederland het montessori-gedachtegoed versterkt, zodat kinderen zich blijven ontwikkelen als wereldburgers.

2.2 Samenstelling

In Nederland waren er in dit verslagjaar 161 montessoribasisscholen en 30 instellingen voor kinderopvang, die onderverdeeld zijn in 10 regio's. Eén vertegenwoordiger van een regio neemt zitting in het landelijk Netwerk 0-12. Deze regio's werden in het schooljaar 2025-2026 aldus vertegenwoordigd:

- Regio Amsterdam, Katja Rakic;
- Regio Den Haag, Bianca Boutestijn;
- Regio Gelderland Ilse Buijtels;
- Regio Midden-Nederland Job Kooiman;
- Regio Noord, Wyneke de Vries;
- Regio Noord-Holland, Godelinde van der Heiden / Sandra Pruyn;
- Regio Oost-Nederland, Irma Pieper;
- Regio Rotterdam, Jennyfer van Leeuwen;
- Regio Zuidoost-Nederland, Monique Smits / Janneke van de Laar;
- Regio Zuidwest-Nederland, Esther Meesters.

Het Netwerk kent drie netwerkbestuurders; in 2025-2026 waren dat: Irma Pieper, voorzitter, Katja Rakic en Esther Meesters / Job Kooijman, penningmeester, ondersteund door ambtelijk secretaris Peter Warnders; zij bereiden iedere Netwerkbijeenkomst voor en zijn eerste aanspreekpunt.

2.3 Werkzaamheden, besluiten en adviezen

Het Netwerk 0-12 is vijf maal bijeen geweest.

In het schooljaar 2025-26 werden 40 audits ingeroosterd. Hiervan werden er 37 afgerond en 3 doorgeschoven naar het komende jaar. Het was het tweede jaar waarin werd gewerkt met twee vaste 1e auditoren: Patricia Meyer en Gregory Grampon. Beiden nemen in principe twintig audits voor hun rekening. De te verwachten kwaliteitsslag door het werken met vaste 1e auditoren is duidelijk zichtbaar geworden. De evaluatie was wederom zonder meer positief. Een auditteam van minimaal drie auditoren blijft bestaan. Een begin is gemaakt met het auditeren van de kinderopvang.

Met het oog op de begroting van 2025-26 is opnieuw een beleidsrijke (meer)jarenbegroting opgesteld, gekoppeld aan inhoudelijke activiteiten. Het inhoudelijke jaarplan is een terugkerend onderdeel van de netwerkbijeenkomsten en biedt overzicht en houvast bij de te ondernemen activiteiten.

Op 5 en 6 maart 2026 vond bij ISVW in Leusden voor vijftig deelnemers de tweejaarlijkse 24-uurs van het netwerk plaats, met als thema *In the box & out of the box* en sprekers Jaap de Brouwer, Sibylle Schmoz, Sanne Uittien, Bo Mynett en Dieter Möckelmann.

Vermeldenswaardig het afgelopen jaar waren de volgende punten.

- Samen met het netwerk O&O is een start gemaakt met een nieuw examenreglement en montessori bekwaamheden (van basis- naar vakbekwaam)
- Met Jaap de Brouwer is uitvoerig stilgestaan bij de vragenlijst implementatie montessorionderwijs en de monitor montessori leskwaliteit
- De film *Dát is montessori* is gedraaid en uitgebracht, inclusief een bijbehorende powerpoint die scholen zelf kunnen aanvullen
- voorschoolse educatie als eigen montessori vve-programma (waar uiteindelijk toch van is afgezien)
- Een drukbezochte Meet&Greet op 1 juni 2026 over NT2 in het montessorionderwijs

2.4 Voornemens schooljaar 2026-2027

De Algemene Ledenvergadering van de NMV heeft de meerjarenbegroting van het Netwerk goedgekeurd. Het Netwerk 0-12 zal zich dit schooljaar onder meer richten op:

- de uitwerking van het eigen netwerk jaarplan
- deelnemen aan de activiteiten voortkomende uit de NMV-meerjarenstrategie
- het implementeren van de uitkomsten van de vragenlijst implementatie montessorionderwijs in de audits

3 Netwerk 12-18

3.1 Doel

Het Netwerk 12-18 verbindt montessori-instellingen voor voortgezet onderwijs met elkaar. Het Netwerk is gericht op gezamenlijke ontwikkeling. Hiervoor zijn kenniskringen actief.

3.2 Samenstelling

Van dit Netwerk maken deel uit alle 23 scholen voor voortgezet montessori onderwijs. Tweemaal komt het volledige Netwerk bijeen: in het najaar (als onderdeel van de tweedaagse Schoolleiders Conferentie, SLC) en in het voorjaar (zie verder bij Schoolleiders Conferentie). Tussentijds worden de belangen behartigd door een netwerkbestuur:

- Hüseyin Asma, Montessori Metis, Amsterdam
- Emma Gribling, School aan de Singel, Utrecht
- Geert Looyschelder, Jordan-Montessori Lyceum Utrecht
- Florence Weytingh, Montessori Mavo Rotterdam, Rotterdam
- Conny van der Zande, Haags Montessori Lyceum, Den Haag

Het netwerkbestuur heeft zes maal vergaderd, zowel live als online. De bestuursleden houden door het jaar heen contact met de aangesloten scholen.

Inhoudelijke ondersteuning wordt gegeven door Truus Bakker (SLC) en Peter Warnders.

3.3 Werkzaamheden, besluiten en adviezen

3.3.1 Kenniskringen

Het hart van het Netwerk 12-18 wordt gevormd door de Kenniskringen.
Het netwerk 12-18 kent nu de volgende kenniskringen:

- Leiderschap
- Visitatie (kwaliteitskring)
- Professionalisering, waar inmiddels ook een kwaliteitskring aan is toegevoegd
- Maatwerk
- Materiaal (in wording)

Door te werken vanuit kennis- en kwaliteitskringen kunnen het concretiseren van nieuwe ideeën en de uitwisseling daarvan vorm krijgen. Iedere kenniskring wordt begeleid door een procesbegeleider en kent een contactpersoon vanuit het netwerk-bestuur.
Het staat iedereen vrij een kenniskring op te richten. Er wordt zo expliciet (ook financiële) ruimte gelaten voor spontane initiatieven van de leden om tot samenwerking en ontwikkeling te komen.
Kenniskringen kunnen functioneren zonder opdracht van het netwerk. Een instemmend besluit van het netwerk (via het netwerkbestuur) is alleen nodig als:

1) de opbrengst van een kenniskring gevolg heeft voor alle scholen
2) er een financiële bijdrage vanuit het netwerk wordt gewenst

Centraal binnen het netwerk staan nog immer de brede ontwikkeldoelen:

- kwalificeren om in het primaire proces competent montessoriaans te kunnen handelen,
- personaliseren om als montessoriaan een onderzoekend, creatief en persoonlijk leider te kunnen zijn,
- socialiseren om een bewust en actief bouwer aan de montessoriwereld en haar omgeving te zijn.

3.3.2 Schoolleiders Conferentie

Ieder najaar vindt de tweedaagse Schoolleiders Conferentie plaats. Dit jaar wederom bij ISVW in Leusden. Het thema was “Leiders als bouwers van de toekomst”. Inge Nuijten hield een inleiding over dienend leiderschap.

Op de tweede dag van de SLC waren er verschillende workshops. Uiteindelijk werd de tweedaagse afgesloten met het benoemen van een aantal strategische doelen waar de komende jaren aan gaat worden gewerkt, als onderdeel van het nieuwe Ontwikkelplan:

- inclusiviteit en kansen (on)gelijkheid
- terug naar Maria; vredesonderwijs
- vmbo b-k-t
- doorlopende leerlijn / taal
- werkelijke eigen keuze leerling / agora
- montessori anno 2050

Tijdens de netwerkbijeenkomst van maart 2026 werd hier samen met de aanwezigen verder aan gewerkt. Aan de orde kwamen ook de curriculum herziening en montessorimateriaal, het handboek professionalisering en het scholings- en coachingsaanbod. De netwerkbegroting 2026-27 werd vastgesteld.

3.3.3 Ontwikkelplan

Het netwerk werkt aan de hand van een tweejarig ontwikkelplan. Basis hiervoor zijn de Kenniskringen. Besloten is te gaan werken met een vierjarig ontwikkelplan; de aanzet daartoe werd gegeven in de SLC van september 2025.
Aan het functioneren van het netwerk ligt een besturingsfilosofie ten grondslag. Het netwerk is in essentie dienend aan de scholen. Ter verwezenlijking van de in het Ontwikkelplan genoemde doelen staat de vraag centraal wat het netwerkbestuur en wat de schoolleiders hieraan kunnen bijdragen. Hieruit vloeien vervolgens voort: ‘taken’, ‘bevoegdheden’ en ‘verantwoordelijkheden’. In het algemeen geldt: het netwerk komt voor het netwerkbestuur; de verantwoordelijkheid van het netwerkbestuur volgt uit de gezamenlijke verantwoordelijkheid.

3.3.4 Visitaties

Het Netwerk 12-18 werkt met cycli van erkenningsvisitaties en ontwikkelvisitaties. Na een erkenningsvisitatie volgt in principe na drie jaar een ontwikkelvisitatie en zo verder.

In dit verenigingsjaar zijn drie trajecten voor een erkenning afgerond en vier ontwikkeltrajecten.

3.3.5 Losse ontwikkelingen

Leden van het netwerk 12-18 die zich willen professionaliseren hebben hiertoe verschillende mogelijkheden (Montessori Academie, Montessori Meesterschap, Leiderschap en verschillende inductietrainingen). Nu de professionalisering pilot is afgerond, kan het complete aanbod worden gecertificeerd.

3.4 Voornemens schooljaar 2026-2027

Verwacht wordt de oplevering van een handboek voor voortgezet montessori onderwijs (door Rogér Dijk van MSA). Het Ontwikkelplan gaat worden omgezet naar een vierjarig plan, om zo meer planmatig te kunnen gaan werken.

4 Netwerk Opleiders & Ontwikkelaars

4.1 Doel

Het Netwerk Opleiders en Ontwikkelaars verbindt opleiders die zich bezighouden met het opleiden van nieuwe montessorianen of het ontwikkelen van nieuw aanbod. Het Netwerk is gericht op gezamenlijke ontwikkeling.

4.2 Samenstelling

In dit Netwerk zijn vertegenwoordigd:

- AVE.IK
- De Nederlandse Montessori Opleiding
- Hogeschool Rotterdam e.o., PABO
- Hogeschool Utrecht
- Mirjam Stefels Montessori Onderwijs Advies en Training
- Montessorisports
- PABO Hogeschool van Amsterdam
- Thomas More Hogeschool
- Saxion APO Enschede
- VIVID Onderwijs

Het netwerkbestuur werd gevormd door Esther Pelgrom (gedurende het jaar opgevolgd door Martine Lammerts) en Marielle van der Heijden.
Het Netwerk Opleiders & Ontwikkelaars is het afgelopen jaar twee maal bijeengekomen, ook online.

4.3 Werkzaamheden, besluiten en adviezen

In het verenigingsjaar 2025-26 hebben de gezamenlijke opleiders 256 diploma's verstrekt en 26 certificaten (voor de opleiding leidinggevenden).
De 256 diploma's waren als volgt uitgesplitst:

- 137 basisbekwaam (was vorig jaar 171)
- 46 vakbekwaam (was vorig jaar 103)
- 73 Het jonge kind (was vorig jaar 22)
- 0 OOP

Waarom het aantal deelnemers aan de opleiding vakbekwaam zo sterk is gedaald, is besproken in zowel het netwerk O&O als het netwerk 0-12, maar conclusies zijn niet getrokken.
Het examenreglement en de bekwaamheidseisen 0-12 worden samen met het Netwerk 0-12 onder de loep genomen en waar nodig herzien.

Dit jaar hebben zich zeven instellingen gemeld om te worden gecertificeerd door de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar. De certificering gaat over de kwaliteit van de montessori-opleidingen die leiden tot een NMV-diploma basis- en vakbekwaam, het jonge kind en leidinggevenden.
De certificering heeft plaatsgevonden in twee rondes. De eerste ronde (in november 2025) heeft, inclusief herstelopdrachten, uiteindelijk geresulteerd in vier erkenningen van opleidingen en hun opleiders. De tweede ronde vond plaats in juni 2026 met drie opleidingen en zal formeel worden afgerond in september 2026 (na een NMV-bestuursvergadering).

4.4 Voornemens schooljaar 2026-2027

Bij de erkenning tot opleidingsinstituut voor het afgeven van NMV-diploma's hoort een verplichte deelname aan de bestuurlijke werkgroep Diploma's 0-12 jaar. Deze groep van erkende opleidingsinstituten komt minimaal 1x per jaar bijeen en zorgt zelf voor het inhoudelijke programma. De werkgroep zet de expertise van de opleidingsinstituten in om mee te denken over de verbetering van de diploma-gerichte montessoriopleidingen. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot aanpassing van de opgestelde kaders voor de NMV-diploma's. Bestaande en nieuwe kennis, inzichten of instrumenten uit de diplomagerichte opleidingen worden waar nodig onderling uitgewisseld. Daarover maken de betrokken opleidingsinstituten samen afspraken.
Wat dit betekent voor het Netwerk O&O wordt onderwerp van gesprek.

5 Netwerk Ouders, Lectoraat en Internationalisering

5.1 Doel

In deze paragraaf worden een aantal ontwikkelingen bij elkaar genomen die los staan van een ander netwerk, maar die wel zorgen voor ontwikkeling van de NMV en vernieuwing.

5.2 Netwerk Ouders

Afgelopen jaar is gesproken met het NMV-netwerk 0-12 over hoe ouders een andere plaats kunnen krijgen in de vereniging. Dit wordt verder uitgewerkt en daarna wordt het netwerk ouders opgeheven.

5.3 Internationaal

Afgelopen jaar zijn er bijeenkomsten geweest met de AMI waar is gesproken over gezamenlijke thema's waaronder de accreditatie van de opleidingen en de wijze van het visiteren van de scholen. Om verder thema's vorm te geven, wordt er onderzocht welke samenwerkingsovereenkomst tot een mogelijkheid behoort.

De NMV is lid van Montessori Europe. Afgelopen jaar zijn er online bijeenkomsten geweest en is een delegatie van het bestuur naar het congres in Riga geweest.

5.4 De Lectoraten Vernieuwingsonderwijs en Vernieuwend onderwijs

Het lectoraat Venieuwingsonderwijs van Thomas More en het lectoraat Vernieuwend Onderwijs van Saxion hebben een gemeenschappelijk doel waarin ze elkaar versterken. De lectoraten geven een krachtige impuls aan de professionele ontwikkeling van (aankomende) leraren door praktijkgericht onderwijsonderzoek te verrichten in samenwerking met het werkveld. Samen met de onderzoekers van de lectoraten en de besturen van de verenigingen voor vernieuwingsonderwijs worden onderzoekslijnen afgestemd, toekomstplannen gemaakt en wordt er gezamenlijk met onderwijsprofessionals onderwijsonderzoek uitgevoerd naar praktijk relevante vraagstukken.

Hieronder een opsomming van de activiteiten op het gebied van montessorionderwijs van de onderzoekers in het afgelopen jaar:

- De lectoraten zijn structureel onderdeel van de redactie van Montessori Magazine en leveren maandelijks een bijdrage aan de montessori nieuwsbrief.

- In zijn promotieonderzoek onderzoekt Jaap de Brouwer hoe de mate en wijze van implementatie van montessori-principes in Nederlandse bovenbouw basisscholen samenhangen met de cognitieve, sociale en burgerschapsontwikkeling van kinderen (copromotoren Patrick Sins en Symen van der Zee).

Een overzicht van de publicaties en producten van de Lectoraten is te vinden op de NMV-website.

5.4.1 Voornemens schooljaar 2026-2027

De plannen voor de komende tijd zijn:

- Promotieonderzoek Jaap de Brouwer (in samenwerking met de Radboud Universiteit) volgen en ondersteunen.
- Wetenschappelijke publicaties over burgerschap, zelfregulerend leren, vernieuwingsonderwijs in Nederland, waaronder de Staat van het Vernieuwend Onderwijs;
- Verdere samenwerking AMI vervolgen
- Netwerk ouders een andere plek in de vereniging geven en daarmee opheffen als netwerk.
- Onderzoeken hoe de maandelijkse leesclub Montessori anders vormgegeven kan worden.

6 Communicatie

Communicatie is eigenlijk alles. Alle ontwikkelingen die in de voorgaande pagina's te lezen waren hebben allemaal een vorm van communicatie nodig. Goed communiceren binnen een grote vereniging is ook vakwerk. Om dit beter vorm te geven hebben we dit jaar ook een specialist aangetrokken om dit proces beter te gaan stroomlijnen voor de NMV.

6.1 Communicatiemedewerker

Zoals in het begin van dit jaarverslag te lezen is, zijn er vervolgstappen gezet ten aanzien van de meerjarenstrategie. Er zijn strategiedagen geweest en diverse speerpunten zijn ook met flinke stappen verder gekomen. We hebben ook ervaren dat communicatie over ontwikkelingen best ingewikkeld is en specialistisch werk. We hebben daarom de samenwerking met Petey Peeters voortgezet. Dit heeft onder meer geleid tot de film *Dát is montessori*, met bijbehorende powerpoint. Ook de website is verder aangepast en er zijn nieuwe "beelden" die we als vereniging kunnen gebruiken bij onze uitingen.

6.2 Montessori Magazine

In schooljaar 2025-2026 is het vernieuwde magazine drie keer uitgekomen. De thema's van de magazines waren "Samenhangend", "Jongens-Meiden" en Taal-Talen". In het magazine wordt verdere verdieping gezocht op deze onderwerpen. Er worden deskundigen geïnterviewd die het onderwerp uitdiepen. Er is ook ruimte voor de leerlingen en iedere editie staat een uitspraak van Montessori in de schijnwerpers die een relatie heeft met het onderwerp. Diverse artikelen van het magazine zijn ook verder te lezen op de website: https://magazine.montessori.nl.

6.3 Montessorinet

Montessorinet, de online community voor montessorianen werd ook afgelopen jaar door Tijn en Suzanne onderhouden. Om de week ontvangen leden van Montessorinet een nieuwsbrief en de website wordt levend gehouden. Het blijft lastig om voldoende actieve deelnemers te hebben om de site vitaal te houden. De toekomst van Montessorinet blijft de

aandacht houden; door de overgang van een oude naar een nieuwe portefeuillehouder P&R is dit nog niet afgerond en wordt het meegenomen in een nieuw te maken communicatieplan.

6.4 Documentdeling

Helaas is het nog niet gelukt om een goede manier te ontwikkelen voor het delen van onze documenten. We hadden verwacht dat we dit onderwerp zouden hebben afgerond in dit schooljaar maar het is blijven liggen. In 2026-2027 moet dit weer op worden gepakt .